

17. 17. 17.

На соймовій арені.

За скасування кари смерті і доразових судів.

Висесени послів з комуністичної партії союзу фракції в справі скасування кари смерті і доразового суду.

Незалежна Польща прийняла у спадщину по давних завоюваннях — передаток по параті — усе, що було внаслідок беззастережного панування польської буржуазії і гнету робітників і селян. Але в даний момент політичному життю Польщі, що є наслідком історичного життя Польщі, який може похвалитися Польща, є не тільки не існуючі доразові суди і карою смерті, а поширення їх компетенції на політичні злочини.

Розстріляні чотирьох робітників комуністичної партії: Гибера, Рутковського і Кисельського, першого за убитий провокатора Шеховського, інших трьох за те, що планували замах на тогочасного президента, об'єдналися перед переслідуванням їх поліцією — потрапили до глибокої опіки не тільки широким робітничо-селянським мас у Польщі, але й у цілому світі відбулося шлюхом масового протесту.

Розстріляні чотирьох робітників комуністичної партії: Гибера, Рутковського і Кисельського, першого за убитий провокатора Шеховського, інших трьох за те, що планували замах на тогочасного президента, об'єдналися перед переслідуванням їх поліцією — потрапили до глибокої опіки не тільки широким робітничо-селянським мас у Польщі, але й у цілому світі відбулося шлюхом масового протесту.

Російський кодекс навіть не передбачає кари смерті. В ньому існує тільки 15 арт. передбачає кари смерті до позначеного поступування при злочинах проступках, який передбачає кари смерті тільки у виняткових випадках. Той артікул не відноситься в ніякому випадку до політичних проступків. У Польщі той артікул уведення в систему шляхом пролонгування розпорядку про доразові суди. Та польська держава зробила з виняткового стану нормального стан і звернула своє вістою проти робітників, селян і національних меншостей.

Доразових судів не знає т. зв. демократичний захід, який призначений злочинах. У Польщі поширено доразові суди на політичні провини і об'єкти ними також булиш австрійський наймачини, де для політичних проступків була невідомою кари смерті. Для прикладу навести от хочби убийство Потоцького Сичинським, якого судив суд присяжних.

Так само представляється справа і в Фінляндії, де, наприклад, убийства редактора монархічної газети Жерміна Бюто була віднесена від усієї відповідальності та кари судом присяжних. Уведення доразових судів у Польщі означають робітників і селян Польщі, а також інші дієго світа якот терору мають клас іх урядів над працюючими масами за цю боротьбу в іна найелментарніший

права, загрозливих навіть усею буржуазною демократією світа.

У тієї системи терору головну роль грає тех провокація. Дефензива насилас робітничі ряди провокаторів, які шляхом створення авторитета злочину, стають його співучасниками, але карі за те не підлягають. Що більше, вони існують не удержанню держави, а на випадок об'єднання робітничої класи перед їх демократичною їх трактуються як державних урядовців.

За визначними кратами нахотяться ти-сінні робітників і селян, яких запроваджено туди на підставі провокаційних доносів. В боротьбі з ганебною системою провокації Ангел, в боротьбі з нею загинули робітники Гайчик і Піларчик. За знищення провокатора засуджено на смерть і Бот-ліна, а процес Пібіера, Кисельського і Рут-ковського мав теж у підкладі цьому боротьбу з провокацією.

Тут треба зазначити, що навіть з точки бачення буржуазного права, як наприклад § 5 австрійського кримінального кодексу і арт. 127 російського кодексу, провокація карається як співзвину на переступством.

Тимчасом у Польщі провокація тішить-ся безкарністю і культивують її урядові чиновники, яким доказом чого є от хочби справа Троєновського.

Дефензива фабрикує масово конфіден-тів і провокаторів а часто змушує людей до провокації страшином катуванням (останні факти: Львів, Білосток).

Вісний мілітонових робітників і селян-ських мас закладаємо вірніший протест проти примінення кари смерті, доразових судів, провокації та цілої системи гнету у відношенні до революційного руху і стверджуємо, що робітники і селяне ніколи не спитують у боротьбі за шлюхоні визволення суспільне і політичне, а крім цього вносимо:

Високий сою зовніш ухвалити: 1) скасування доразового суду, 2) відношення скасування кари смерті, 3) скасування арт. 15 перехідних принципів, 4) скасування усіх пострібів і проти-скажених артікулів кримінального кодексу: російського, австрійського і німецького а то згідно з відповідним внесенням ко-муністичної посольської фракції а для 17. березня 1925 р. 5) виступи в життя кари на провокаторів і тих, які провокацію підтримують та її культивують.

Ваша 6. X. 1925.

(Слідують підписи.)

По широкому світі.

Два сербські урядовці щезли в двох кілометрах від альбан-ського кордону, їдучи автомобілем. Іх шофер убитий. Югославський уряд звернувся в цій справі з но-тою до Албанії.

Фашистський уряд розв'язав союзу преси в Італії і його провід віддав фашистському тріумвірату.

Америка має п'ять точин до о-синування одного великого союзу європейсько-американських банків, який мав би бути перепорою для хвилювання різних валют.

С. Р. С. Р. призначив Раковсько-го амбасадором у Парижі, а Кра-сіна — у Лондоні.

Мароканці пробували повести наступ на Айдір, але з огляду на сильний спротив Еспанія мусіли відступити.

Шкільна справа.

Про народні школи національних меншостей в Польщі.

(Докінчення.)

(IV.)

Українське народне шкільництво в Польщі, як і взагалі шкільництво всіх національних меншостей, опи-нилося над берегом руїни. Воно зникає непомітно на наших таки очах і небаром прийде вже час, де не шкільництво належатиме до гар-них, романтичних історичних спо-минів.

Де шукати причини такого сум-ного стану нашої народної школи?

В першій мірі, розуміється, в поль-ському наступі на наше національне життя. В наступі, котрий вибрав собі народню школу за перший та найважливіший об'єкт своїх операцій. Цей наступ мусів остільки повести-ся, що атакуюча сторона мала в своїй розпорядженні могутню зброю державно-адміністративної допомоги та охорони, а з другого боку не знаходила й донині не на-ходить у свого противника від-повідного спротиву.

Так, утрата українського народ-нього шкільництва в Польщі, це наслідок нашої власної каргидної байдужості та провини! Винне тут учительство, винне все грома-дянство в особах його освітніх і політичних організацій.

*) Гл. ч. 232, 233 і 234 „Діла“.

АРГУМЕНА

(до тепер ще у нас незнане) чистий, сконцентрований сік цитри-новий в порошку.

Природний продукт, не сурогат, нешкідливий, урядом стверджено хемічною аналізою. — Заступає у нас місце цитрину.

Генеральна репрезентация у Польщі

Титан, Львів, Рівницька 6.

708

Заступиниш пошукатися.

1—2

О. Д. Р. Г. КОСТЕЛЬНИК.

12)

Зі Львова до Риму.

VI.

Чому „Рим“? — Одяг богословів. — Новий Рим. — Водограї. — Місто глобів.

Ще в вагоні на дорозі до Риму, привадували ми в вузкому гуртку: Чому Славяне перекрутили назву „Roma“ на „Рим“? Алже для загального славянського виговору назва „Roma“ зовсім підходя. Виходить, що Славяне вперше довіда-лись про Рим від Германів, і гер-манське Rom (довге „о“) віддали через Рим (грубе „и“). А якщо Сла-вяне були би довідались про Рим від самих Римлян, то либонь про-звали би Рим — „Рума“ а не „Ро-ма“. В латинському виговорі це „о“ в назві „Roma“ було довге і чи-сленні народи віддавали його через „у“. Так пр. на Сході Римлян на-зивано „Румі“, а Араби й донині так їх називають. У Хорватії (в Сирмії) є старе римське містечко з назвою „Рума“. Та звав, як звав, — а ось ми в городі, що довгі віки був головою цілого „нашого“ світа.

До Риму приїхали ми 21 липня в 1 год. пополудні. І тут на двірні

чекали нас знайомі: обидва оо-ректори нашої колегії (один ректор, що уступав, а другий, що саме тоді наступав) і кількох богословів. У Галичині, в „краю“, а певністю не є широко відомо, що наші бого-слови в Римі, навіть механічно, ре-презентують і поширюють україн-ство. Вони носять сині реверенди з жовтими випусками і жовтий пояс. Наші національні коліри... Хто ви-думав такий одяг для нас, певно був великий патріот і хотів Римля-нам беззастанно тикати в очі тим, що rag excellence „наше“... Але — може й напавки? Ануж хотів він тим показати Римлянам, що Укра-їни — так з своєї волі — беруть на себе те, що спеціально римське, ватиканське?... Нині в нас такі часи, що годі визнається в таких субтель-них диверсіях. А вони в нас либонь завісили буди такі. Для повнійшої інформації мушу сказати, що бого-слови в Римі мають дуже сорокаті одяги — кожна нація має свої спе-ціальні коліри для реверенди, ви-пусків і для пояса. Однак тільки одяг наших українських богословів має ці самі коліри, що й одяг пап-ських швайцарів (папської військо-вої сторожі). Іх середньовічна ли-царська одежа зшитая з темносиніх і жовтих смужок по черзі. Дивно, що кресові польські патріоти ще

не піднесли бохай у часописях пре-тенсію, щоби вже раз „odruszczyć“ і „spolroszczyć“ папських швайцарів... У Львові на вулиці певно не стер-піли би їх!

І знов розділили нас на дві гру-пи, розміщуючи нас у двох пан-сіонах (пансіон д. Онанького і Al-біоне). І знов загальним бажанням було: Чим скоріш обинитися — з коминара статись чоловіком! — та переспатися. Це звичайне „амін“ по довгій подорожі.

А ще — коли спека! Буз з нами радник, що ні їсти ні пити не хо-тів, тільки — валяти йому! Ванна мусить бути! Ванна передовсім!

Тай булаж спека в Італії в той час! Небо без хмаринки, а сонце не жаргус — цеж Італія! Про дош ні чути, (в Галичині в той час до-щі та дощі).

Але — до речі! Ласкаві читачі хочуть щось почути про „вічний“ Рим, центр і властивий титул на-шої подорожі (булиж ми палом-ники!), а я розписався про „це і те“. Огже починаю.

Новий Рим уповні європей-ське місто. Weltstadt, хоч Рим не дуже великий (перед війною начи-слювалось у ньому до пів мільона мешканців). Є в ньому величній па-лати, як нпр. палата найвищого трибуналу (біля Тибру): покішні

Вчителство зваливало тим, що воно зятрало найелментарніші почуття національної гідності, су-яління та обов'язків. Оправду-ючи себе різними політичними пе-реслідуваннями та важким історич-ним лихоліттям, воно зачало по-зицію безстороннього глядача при подіях руйнації національного істу-вання його культури з усіма її уста-новками й засобами. Починалося в вигідних і адоловених „funkcyjnar-izmy państwowych“ у той час, коли народові треба було як найбільше активних робітників та оборонців, готових на посвату і жертви. За це воно отримувало ніяк, а властиво вже отримувало гідну заплату, втрати в-ши зі заглодою української народ-ньої школи свій варстат пра-ці! Так — „хотюзи по заслузі“!

Громадянство в особах своїх освітніх і політичних організацій зваливало тим, що здеморалізувало до крайності народню масу, при-вчаючи її через кілька літ глядіти свого щасття й долі в чужих, та ще й до того ворожих нам сил. Наш найтемніший селянин і ро-бітник за прикладом своєї інтелі-гентні та ріжних національних ор-ганізацій проявляв максимум „ак-тивності“ на льондонсько-париж-сько-генуєнському фронті, а за те на фронті його рідної хати, обій-стя, села, навіть його власної ду-ші забрав противник преспекійно все, що йому необхідне для його найуживнішого життя — еко-номічного й національно-культур-ного. Так то все мститься на на-роді, політичному анальфебетові, „чисока політика“!

Ми втратили наше народне шкіль-ництво майже безповоротно. Вчи-тельство втратило професійний варстат праці, а громадянство най-примітивніші установи національ-но культури. Це сумна правда, гірка дійсність! За те не втратили ми ще одного: можливість бо-ротьби за поворот частини втраченого, та в обороні тих недобитків україн-ської школи, що ще якимсь чудом остали в наших руках.

Цю подвійну боротьбу прий-деться нам вести так довго, як довго обов'язуватиме в Польщі закон про шкіль-ництво національних меншостей з 31. липня 1924 року, та аналогічні розпорядки польського міністра освіти з 7. січня 1925 і 29. липня 1925. Му-сить її вести з такою впертістю, витревалістю і пляновістю, з якою вистежували наші прогінники. До цієї боротьби повинно стати однакою народне вчителство й усе грома-

відлі; імпонуючі пам'ятники, як па-м'ятник Віктора Емануела, осво-бодителя Італії; простори, чудові парки; вулиці чисті; тротуари в по-рядку; рух по місті великий — мо-дерна великоміська „музика“ ав-томобілів так і не перестається, а її гама багата собі. Однак треба зауважити, що новий Рим переі-шаний із старим. Тут якесь римо-вище, а біля нього найгарніші палати, які могли би й у Відні сто-яти на одній з чільніших вулиць. Чим новий Рим відрізняється від інших європейських великих міст — це водограї. Водограї стрічаєш у-сюди — на кожній „piazza“ обо-в'язково. А вони мають ріжні по-видумувані форми. В тому Італії любуються. Так нпр. б'ють водо-граї (то в формі джерел, та в фор-мі каскади) звід палати найвищо-го трибуналу, і здається, начеб ти палата була побудована на річ-ці. В парках і городах пальми, лаври, кипариси, пінії і подекуди бамбуси надають Римові полудневий ха-рактер.

Старий Рим — той з поган-ських часів — найбільш пам'ятю оставив по собі по лівій стороні Тибра довкола Колосея. Зараз тут „forum romanum“, лук царя Ко-нстантина і ин. Крім цього лука й деяких інших вимків, все де-

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Останнє число „Діла“ сконфіскувала прокуратура за три великі уступи з передової статті п. з. „Система провокації“.

— **Слідчий суддя обвинуваченим.** Недавно вт. у Варшаві з кімнати слідчого судді Штраймана вилетів польський комуніст Юліан Лешинський. В 1920 р. коли більшовики зближались до Варшави, Лешинський був членом більшовицького уряду для Польщі, в якому займав становище комісара внутрішніх справ. Лешинського арештували в 1924 р. та поклали його до бендзінської тюрми. Після того по виведенні його для пересуду в кінфронтації з деякими свідками до канцелярії слідчого судді Штраймана. Лешинський скотався з неадекватності до пересуду, а кімнату судді та його по пересуду в кінфронтації з деякими свідками до канцелярії слідчого судді Штраймана. Лешинський скотався з неадекватності до пересуду, а кімнату судді та його по пересуду в кінфронтації з деякими свідками до канцелярії слідчого судді Штраймана. Лешинський скотався з неадекватності до пересуду, а кімнату судді та його по пересуду в кінфронтації з деякими свідками до канцелярії слідчого судді Штраймана.

— **Пенсійний патріот стягає чуже золото до скарбу.** Фінансова і бюджетна союмова комісія радила над проектом закону про аліментів фінансової козми. У зв'язку з тим поставив п. Г. а. з. нер таке внесення: Союз визнає уряд, до предположень законопроект, силою якого всі громадяне держави, правлі особи і т. д. будуть примушені титулом примусової позички, опророченої та зворотної на протязі 30 літ, вложити до роки кмені і пензі до державного скарбу з метою побільшення безпеки золотого.

— **Арештування дефраздантів у Варшаві.** У Варшаві арештовано двох урядників т. а. Самоходові Централі Сарновського і Мотзельського, які в першому сезоні дефраздантів 32 тисячі золотих державного гроша. Яка це черга дефраздантів державних грошей, годі й поручувати. Крадуть і крадуть при кожній нагоді і серед усіх обставин.

— **Реформа карного кодексу в СРСР.** На відбудовується саме, тепер Сесії Всесоюзного Виконавчого Комітету в Москві спредложив генеральний прокуратор СРСР. Криленко новий проект реформи карного кодексу в напрямі відповідальності за державну зраду. Згідно з тим проектом у майбутньому каратись буде не тільки виоканні злочини державної зради, але й памирні, карою смерті. Карою смерті буде каратись також за спроревірення державного майна. Строго каратиметься також проступки проти вільної торгівлі горілкою.

— **Для музикальних.** Найдено рукопис відомого композитора Вебера „Велику Службу Богу“, яку вважали затраченою. Нахідку зробив відомий учений д-р Шнайдер.

— **Скорочення міністерських платень.** але в Англії, прийняв спеціальний комітет вислелений з членів англійського парламенту. Ця знижка має діяти до 10 лрі. і нижче.

— **Криваве передвбороче віче.** На передвборочному вічу в Празі промовляв відомий сповідач дідя о. Глинка. В часі зборів прийшло до гостих сутичок між сторонниками аграріїв і сторонниками національної партії. Вивазалась стрілянина, з часі якої ранено поважно 20 осіб.

— **Країна найкращих бібліотек.** Якщо сикливість бібліотек має бути мірою освіти населення, то виходило би, що мешканці провінції Онтаріо належали би до найкращіших. На три мільйона людей мають 460 публичних бібліотек. Скільки є в нас? — не питаєте.

— **Літаючі автомобілі.** Найдено вже спосіб зєднати літак з автомобілем. Німешька фірма А. Г. Дармштадт, відома фабрика автомобілів, придумала своєрідну конструкцію, завдяки якій тз. леомобіль стане загальною доступною машиною. Літак зможе їхати по вулиці як автомобіль, чи автомобіль у повітря... як хочете.

— **Справа північних чиниш.** Правнича комісія польського союму почала 28. X. нагадати на проект новелі до закона про охорону льокаторів. Реферований пос. „Лукан-м (ППС.)“ проект має на дилі здержання автоматичної північної чиниш від 1. січня 1926 р. зогляду на економічну криву. Референт Пудж заявився проти внесення ХД, бо ХД домагається здержання північних лише для безробітних і для тих, що зарбляють мі яні максимум 80 зол. Проти проекту заявився пос. Бітнер, Бродячки і Женєці.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Польський сойм.

На засіданні польського сойму 28. X. була дискусія над поппакками сенату до зак. про виконання зем. реформи. Голосування над законом буде в п'ятницю. Описля приступили до закона про організацію тюремництва. Пос. Зомерштайн (Жил) констатує, що з послів соймоної комісії виходить, що у в'язницях бють, що не оплачують келій. Дуже часті є голодіжки. Пос. Приступа (комуніст) і Єремич (Білорус) внишлюють приміри пожалування гідних відносин у в'язницях. Пос. Узембло (соц.) констатує, що закон той слід розглядати спокійно, тому про попприші не говорить, оліначе поилучється до протестів інших бесілиників, котрі заявилися проти теперішньої системи слідств і кар у тюрмах і в'язницях і проти системи затушування цього в'язничими властями. Пос. кс. Вирембальські старається виблти налужиття, напаятовані попередніми бесілиниками. Стає в обороні винуватих тих налужит і є вполонений з теперішнього стану. Мін. Жихлінські старається відпрати пороблені звинув. Пос. Козловські (НД) поставив внесення перервати дискусію. Маршалок зачяня, що у справі внесення „Визвольної“ про розв'язання сойму погладлатиуть на сідуючій засіданні, в п'ятницю. На цьому наради покінчено.

Кінець гр.-болг. конфлікту.

Греція й Болгарія повідомила Рад С. Народів, що приймають без застережень її рішення. Гр. уряд зазначив, що евакуація болг. території почалась 28. 10. Гр. і болг. делегати зажадали переведення слідств С. Н., для ствердження причини інцидентів. Бріан прийняв із задоволенням відповідь Греції й Болгарії.

Рада Союзу Народів заізналася вже з повідомленням військових знавців, котрим поручено сконстатувати на місці, чи виконано вже приказ, даний грецьким і болгарським військам.

Кріза франц. уряду.

Останні вістки повідомляють, що Пенлеве одержав місію утворити уряд. Дуже правдоподібно, що Бріан остане на становищі міністра заграничних справ, бо зміна на цьому становищі перед ратифікацією льоканських договорів була би шкідна. Дуже правдоподібно, що новий уряд Пенлеве буде можливий лише при співпраці Еріо. През. Думерг скінчив 28. жовтня конференції. Деякі політичні кола є думки, що було би більше вказаним, колиб місію утворення уряду поручити Еріотові.

За розв'язання фр. парламенту.

27. X. представники чотирох клубів фр. лівіці радили, що слід би робити, колиб становище палати депутатів і сенату у справі уряду не було згідне. Партії згодились, що в разі такого конфлікту слід розв'язати парламент і перевести нові вибори.

Бомбардування Дамаску.

З Лондону повідомляють, що в Дамаску збомбардувала франц. артилерія 500 домів. Жертвою впало около 8000 люда. Віткачі оповідають, що бомбардування тривало 57 годин. Вірмени масово кидають Дамаск. Арабська екзекутива в Єрусалимі заявила, що наслідком бомбардування Дамаску Французи втратили всі симпатії Арабів.

Недуга Троцького.

Рижські часописи повідомляють із Москви, що Троцький знову за-

недужав. Він одержав півторамісячну відпустку для лікування в Сухані.

Біржа.

Гроші.

Амер. дол. 6'01'00—6'01'50, канад. пол. 5'55—5'60, чеські кор. 0'17'50—0'17'65, швейц. фр. 0'02'50—0'02'75, франк фр. 0'27'50—27'75, швейц. фр. 1'14—1'15, англ. фунт. 28'10—28'30.

Золото. 20 кор. 24'25—24'50, 20 франк 22'55—22'80; 20 марк. 27'60—27'80; 10 руб. 30'70—30'90.

Срібло. Австр. кор. 0'51'00—0'50'50, 5 л. кор. 2'55—2'60, флорени 1'28—1'30, рубл. 2'13—2'14, рубль дрібним сріблом 1'00—1'08.

Збірна.

Пшениця кр. з 1925 р. 20'50—21'50, жито з 1925 р. 15'25—15'75, вчичі паст. 00'00—00'00 овес гал. 17'00—17'50.

Дописи.

З Гуцульщиною. „Вархочко, світку ти мей, Гей, як у тебе так мило!“ Мило, та не для нашого горем прибитого темного, заспаного адміністративними карами, степорозлого надзвичайними місцевими канік, пониженого надзвичайними податками і данинами Гуцула. Мило, та хіба для влізливих заїдач, перед якими безважно опускаємо руки, які витискають останні соки з цієї живописної країни, навішеної ще й елементарними нещастями.

Памі цього року не було, тривало мало, та й то не давали зробити беззастанні дощі: жвароломи спричинили несподівані, великі повені, води замулювали й так нужденні гуцульські оголоди, забирали грунт, завалили дикій сплавачі (Ф. Гей) по Челемощу. Власні морози і сніги відбирають решту малі. Чолом розлука оголоди Гуцула: заробітку (бугини—виробліс, будівництва) немає, а ще до того кругом гравіші: на пологих пагорбах, там передчасно зігнали маржинку з верхів. А тут — поплив документів (це й пограблених: без „долову“ не пускають на ямаронки), в яких і тамуний чоловік не розбереться, а тут скроб тисне за податки, а тут усюкочу личі дай та дай! І вде мавова випродах худоби за безцінь. Настав час життя для хрещених і нехрещених півко, які добре знають положення Гуцула, добре знають, яку ціну ставити на маржину, якої Гуцул мусить позбутися, щоб не вмерти з голоду та щоб позбутися податків. На жаль, погано записався у нас (Жабі) і наш Краєвий Союз для збуту худоби, який платив цього літа далеко менше, як Жиди-посередники. Жиди використали нагоду, обнижали й собі ціни і пішли напівжирні, що свої мінцять народ. Розуміється, що наш Союз не має вже чого показуватися. Ще один досвід, як обережно, обдумано треба поступати на селі.

І сукуть з одної сторони череди худоби на ярмарок: стади, жінок і невідті діти дивляють додому (30—50 км) по червоточі (25 км) кукурудзи або ячменю, обліплюючи горчичний потік; з другої сторони вганяють шадено алта, в яких видніють випасені, вдоволені люди (в товаристві жінками), які мабуть любуються тим, як залізники гуцульські конята стають дуба над пропащами. Взагалі дикі інстинкти проявляються в тих людях. Поніслухуюсь розмові вестерника Г. з фізиком К. (в Косові): „Приходить до мене (роз. ветеринара) Гуцул і каже: Вропило си ми теле і наложили кару; але не було грошей, то я відсидів добу. А тепер у мене коропа кішка; порадьте мн, що мало робити: чи то теле абати як вродити, чи йти відразу до арешту.“—Розуміється — для людей з „вищою культурою“ крит розпук нещасного, необлажогомого з польськими приписани Гуцула є нагодою до розривки, до кнє...

І на кожному коноці використовують немилосердно темноту Гуцула. Навіть домовий податок, ухвалюваний гром. „радачч“ — і той, на диво, чим далше у гори, чим далше від Косова — тим більший. Вкінці зачупи жир і хлібодія і в половині жовтня зіхалили до Косова зі Столяком на чолі.

А наша інтелігенція? Спить собі преспокійно і не думає навіть рухнутись пова Косів-Кут. В найкращім разі зійдеться в „Бесіді“ і побалакає, побавляється сидіти, кидая на всі сторони підозріння (означа деморалізація), сіє недоіра у власні сили, а позатім біляра... і більш нічого. А на село немає кому ні йти ні похитати, от хочби з відчотом. Не має кому навіть зібрати фактів про надужиття, немає кому подати Гуцулові ради. Бо подумати тільки: до українського адвоката приходить селянин, за судженням адміністративного на 20 зол, каю. На нешта застає солісатора, який жадає 12 зол за написання рекурсу. Гуцул нахочить з огірченням і платити кару. Найгірше поставлена у нас кооперація. На сором і ганьбу — в Косівщині тільки одна кооператива і то не жє а

коопетива (в Кутах), а кілька є на периф. Поваля, деякі впали тому, що до літа брались на фехові, а сватки, які поза своїми інтересами з кооперативною нічого спільного не мають. Тут треба звернути увагу на поступовання око. суду в Косові, який досі не зареєстрував нового статута коопет. в Соколіні — внесення ще в грудні 1924 р. Поліція не має вже чого чіпати, тож підбиває в Гуцулі мостик топін, які — вилно по її поняттям — загрожують... цілості держави (Ясеня, Кошорівна, Косовіца, Жабі). Під по пору дунає кліч: „Свій до свого!“ „Шдїрайте рідині промислі!“ Сільська иривиния спроряджує пасту Левницької, але — на превеликий жал — піла посила на українське село приходить з написом „Благі!“ і т. д. Про утрату історії шкіл, почтоті неспорядки в Устеріках, асекурацію (недбальство Дністра), збут ивнжкї славетні дороги, рознузаність інстинктів властї імушкї і лїхву — догмим павом. Сумно й невесело тепер на Гуцульщині. Недавно відкрито у Кутах аллокатське канцелярство молодий аллокат д-р Мавіян Гардєський. Мавіян навіно, що молодий аллокат розворушить нашу ту тешню інтелігенцію та й взагалі причинитьсе бодай в деякій мірі до поправи півносин. Василь О.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру“ О. Мітнєвич: Винники, сел. „Нар. Дому“. 30. X. „Віл“. 31. X. „Пам Твардовського“. 1. XI. в сел. Лисенка. 1. XI. „Маруся Богуславка“. 3. XI. „Казка Старого Млина“. 5. XI. „Дні нашого життя“. 7. XI. „Чорна пантера і білий медвідь“. 8. XI. в год. 3-30 по півніх знизьку „Віл“, в год. 8. вечер „Ніч під Івана Купала“.

Нові декорації і костюми. 562 23-2 Укротисний мішаний хор Д. Котик у суботу 31. X. Калуп. у неділю 1. XI. Станіславів. у понеділок 2. XI. Станіславів. у второк 3. XI. Станіславів. у четве 5. XI. Коломия. у п'ятницю 6. XI. Коломия. у суботу 7. XI. Коломия. у неділю 8. XI. Снятин. у понеділок 9. XI. Снятин. 518 30-2

Вписи на Висшій ізоповаційній мурє при Торговельній школі Тов. „Проріта“ у Львові вул. Корняків 1. замикаються 4. листопада 1925. — Урлава. 2-3

Широї сходниці членів „Союзу Українок“ відбудуться у п'ятницю, дня 30. жовтня 1925 р. в год. 5. попол. в школі „Бесіди“, Рутівського 22. На денний порядок реферат п. Вавири Баранової „Низькі Коборівська в українській фемінізм“. Просітьсє всіх членів зянтисє. 710 1-1

Дрібні оголошення.

СПАЛЬНЯ, ідалня, сальони, мужеські кімнати, соліди, неопалочі, найдешевше поручає: Лев Матвійовскі, вул. Хоєшчїн 29. 675 4-4

УЧИТЕЛЬ без послан пошукє лекції на селі з народних шкіл або І-ІІІ класів. І І-ІІІ року учит. семінарії, Згогошення приймає з чємності 3. Левницька. Красівських 6. 685 4-8

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відпоідає.

Июквенційна Ткальня

„ЛЕНПОЛЬ“

С-на з обм. пор.

Львів, вул. Городецьна 121

приймає лєк, конопі і клоча до виміри і виробу полотта, пайге, ручників, обрєсї і т. п. Приймаємо агентів на дже корєстєх услїях. Купуємо тїхжє лїня і конопляні сїпїні, платїмо найвишї ціни. Звертаємо увагу Шан. Клієнтєв, що єсї сїпїні, які виснається до конкєвєційної Ткальни „ЛЕНПОЛЬ“ у Львові, Городецьна 121 є вїльні від оплати фєхкту, але тільки до 1. лютого 1926. Платїтьє фєхкту 481а вже мусїть бути оплачений. 5-5

Оголошення.

Кооператива „Воскрєсення“ у Копичинцях повідомляє своїх членів, що згідно з рішенням Загальних Зборів з дня 4. III. 1925, одєн членський удїл виносить 5 доларів. Члєни, які не доповнїть своїх удїлїв до дня 31. XII. 1925, з тим дєнем перестаютє бути члєнами. 1-1

707